

Isten ajándéka számomra, hogy személyesen ismerhettem *Roger testvért*. 1986 nyarán a nyugati világot felfedező autóstoppos fiatakként jutottam el először Taizébe. Olyannyira megragadott az ott folyó élet, hogy immár két évtizede szoros kapcsolatot tartok a szerzetesközösséggel. Hiteles életük, személyes barátságuk megtartó erő azon az úton, amelyen azóta elindultam.

Roger testvér közelében jó volt élni. Személyisége harmóniát sugárzott. Főlemelő volt, ahogy szemembe nézett. Bátorított, hogy ne lankadjak *Krisztus* követése útján haladni.

Mi volt *Roger testvér* titka, amely által boldogult és oly sokunkat boldogított? Az élet küzdelmeit nem kerülte el, sőt kudarokat is elszenvedett, ám mégsem keseredett meg. Testi ereje ugyan megfogyatkozott, de 90 évesen is áttetsző, sugárzó egyéniségnek láttuk.

Gyermekkorától fogva vágyott arra, hogy a katolikus hit misztériumait magáévá tegye anélkül, hogy szakítania kelljen hitbeli gyökereivel. Saját keresztény identitását meghatározó nagyanyjára így emlékezett vissza: „Számomra ő a kiengesztelődés tanújává lett, mert a saját református hitét és a katolikus hitet kiengesztelte magában anélkül, hogy övéi hittagadónak tartották volna, s anélkül, hogy megbántotta volna a családját.”

Már teológiai tanulmányai idején megérezte sajátos hivatását, amely nem az igehirdetésben teljesedik ki, hanem egy testvéri közösség létrehozásában. Ennek ellenére nagyra becsülte az egyház felelős vezetőit. Nagy alázattal beszélt arról, hogy vannak evangéliumi részek, amelyeket nem ért meg; vannak olyanok, akik a *Szentírást* kutatják, és bízik az ő tudásukban, ő viszont örül annak, hogy néhány szót megértett, és arra törekszik, hogy azt a keveset, amit megértett, azt életre váltsa. Ő maga ugyan soha nem tanított, de olyan tanítvány volt, aki végül is a lelki élet mestere lett.

Az idők jeleit értelmezve már az 1968-as diákmegmozdulások előtt a fiatalok felé irányította társai figyelmét. Újdonság volt ez abban az időben, amikor az egyháznak nem volt kialakult gyakorlata az ifjúság lelkipásztori gondozása terén. A nyugati kultúrában a fiatalok attól szenvednek, hogy fölöslegesnek érzik magukat. A nagyfokú anyagi jólétben nem látnak már távlatot maguk előtt, nem kapnak egész lényüket megmozgató kihívásokat. De főképp nem kapnak bizalmat, hogy erejüket és leleményüket latba vetve alkossanak. *Roger testvér* minden szava és élete példája bátorít, hogy aki lélekben fiatal, az induljon útra: *Krisztust* követve az emberek felé.

Roger testvér életét kezdettől fogva meghatározta a vendégek befogadása. Szívében – és házában is – otthonra leltek politikai menekültek, szegények és árvák. A meghallgatás, a befogadás szinonim fogalmak, amennyiben a benső szegénység elismeréséből fakad. Nemcsak az szegény, aki földönfutó, hanem aki beismeri, hogy rászorul Isten irgalmas szeretetére és embertársai közösségére. A bibliai értelemben vett szegénynek tehát nem születünk, hanem egyre inkább azzá kell válnunk, hogy Istenünk és embertársunk benső gazdagságát fölfogjuk.

Roger testvér szegényekkel való szolidaritása egész életformájában megnyilvánult. Egyszerűsége törekvése az élet minden területére kiterjedt. Szerzetestársai mindvégig Testvéremnek („mon Frère”) szólították, magát pedig a Közösségben az „egység szolgálójának” tekintette. Mindennapjai emberi találkozásokkal teltek. Szívesen utazott, hogy felkeressen másokat, és fogadott látogatókat Taizében, akikkel a kertben sétálva vagy szobájában ülve beszélgetett.

Taizében mindenben megmutatkozik az egyszerűsége törekvés, ugyanakkor nem a nyomorúságos körülmények, hanem a szívélyes fogadtatás jellemző. Bár legtöbbször csoportok érkeznek, s egy-egy nyári vasárnap ez néhány ezer zarándok lehet, mégis mindannyian úgy érezzük, hogy fontosak vagyunk számukra. A Testvérek tapintatosan érdeklődnek otthoni életünkről, hogy az ott töltendő napok választható programjai javunkra szolgáljanak. Taizében az egész év során egyszerre több százan, sokszor több ezren vannak, s mégsem éreztem soha, hogy tömegben sodródnék. Az elmúlt évtizedek során sajátos kultúrája alakult ki az étkeztetésnek, amely praktikus, lendületes és vidám. Egy héti ki-ki szívesen eszik akár egy csupasz kanállal műanyag tányérból, nyáron leül a fübe, a földre vagy a lócára, és így Nyugatról vagy Keletről, az északi vagy a déli kontinensekről érkezők olyan egységet élnek meg a mindennapokban, amit sehol máshol a világon.

A fiatalok olyan világból érkeznek Taizébe, amelyben a zene fülsiketítő, ahol a művészet gyakran erőszakos, ahol a testiség túlfűtött. Amint a napok előhaladtával mindez elcsitul bennük, úgy törnek felszínre a lét alapvető kérdései. Tudva vagy nem tudva, ezt keresi mindaz, aki oda látogat. Ezt a szomjúságot felismerve, az esti közös imádság befejeztével a Testvérek szívesen meghallgatják a hozzájuk fordulókat. Maga *Roger testvér* is élete utolsó napjáig szívesen maradt a templomban: korábban el-elbeszélgetett velük, utolsó éveiben a szavaknak már egyre kevesebb jelentősége lett, és helyüket a tekintet, egy-egy gesztus, nevezetesen az áldásé vette át...

Benső igénye volt, hogy kenyérkereső munkáját megszakítva napjában háromszor leboruljon Isten színe előtt. Szerzetestársaival olyan imamódot keresett, amely a szív egyszerűségéből fakad. A keleti egyház Jézus-imája és a nyugatiak rózsafüzérje őrzi azt az ősi hagyományt, amely kevés szóval a lényegyet mondja ki, miközben belélegzi Isten jelenvalóságát. A szívet-lelket gyönyörködtető taizéi énekek könnyen megtanulhatók, s így a *Szentírásból* vett mondatok átjárják életünket. Az ilyen imádság kiemeli a mai világ teljesítménykényszertől terhelt forgatagából, hiszen *Roger testvér* rámutat: „*Amikor csendben Isten közelében vagy, már imádkozol. Ha néma marad is az ajkad, szíved beszél hozzá. És Krisztus többet imádkozik benned a Szentlélek által, mint sejtened.*”

Roger testvér ragyogó egyéniségének titka szerintem abban rejlik, hogy többet beszélt Istenhez, mint Istenről. A „hit” helyett inkább annak szinonimáját, a „bizalom” szót használta. Valóban, a felvilágosodás korától fogva a hittel szembeállított emberi tudást istenítve a hit-fogalom tartalma sok félreértéssel terhelt. *Roger testvér* talán ezért kérte az Istenre hagyatkozás, az önátadás kegyelmét, ezért imádkozott mindig a „szív bizalmáért”. És ezt az Isten iránti feltétlen bizalmat sugározta minden hozzá forduló ember fele. Így történhetett meg, hogy a kiengesztelődésnek szentelt templomban (!) augusztus 16-án, az esti imádságot kezdő Allelúja éneklése közben (!) egy megszállott örült odalépett hozzá és három késszúrással vérét ontotta. A néhány percnyi döbbszent csend után az imádság folytatódott. Nem tört ki pánik, s azóta sem a rettegetés, hanem az öröm, az egyszerűség és az irgalmasság tapasztalható Taizében. *Roger testvért* ugyan megölték, de a gyűlölet nem tudott győzedelmeskedni!

Alois testvér, akit *Roger testvér* utódjául választott, ezzel az imádsággal fejezte be gondolatait a kiengesztelődés vértanújának temetési szertartásán:

*Könyörületes Krisztus,
te képessé teszel minket arra,
hogy közösségben legyünk mindazokkal,
akik eltávoztak, de mégis oly közel maradtak hozzánk.
A Te kezedbe ajánljuk Roger testvérünket,
aki már a Láthatatlant szemléli.
Az ő nyomdokain felkészítesz bennünket arra,
hogy fényességed sugarát befogadjuk szívünkbe.*